

Zrozumienie rodziców dzieci niepełnosprawnych

Rodzicielstwo dziecka z problemami zdrowotnymi, zagrożeniami rozwojowymi lub trudnościami w rozwoju jest dodatkowo wymagające. Samo rodzicielstwo nie jest inne, ale różni się przede wszystkim ilością stresu i nowych, nieoczekiwanych obowiązków, intensywnością strachu i niepewności.

Nancy Miller (1994) twierdzi, że rodzic dziecka z niepełnosprawnością rozwojową przechodzi różne etapy adaptacji do warunków życiowych. Z jej obserwacji i długotrwałego doświadczenia w pracy z rodzicami wynika, że adaptacja do faktu, że dziecko ma trudności rozwojowe, zachodzi w czterech etapach.

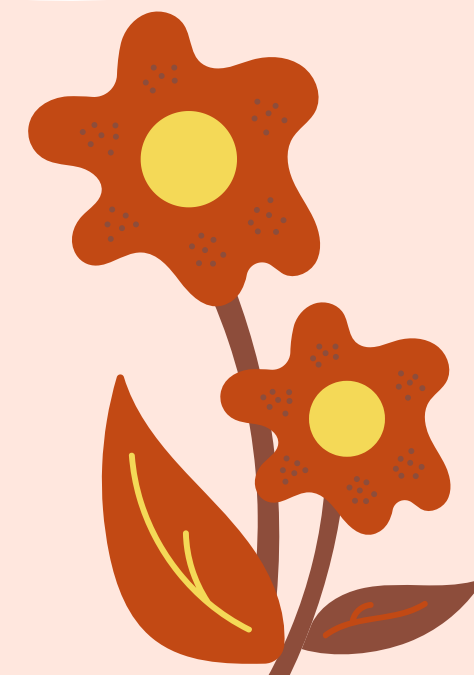
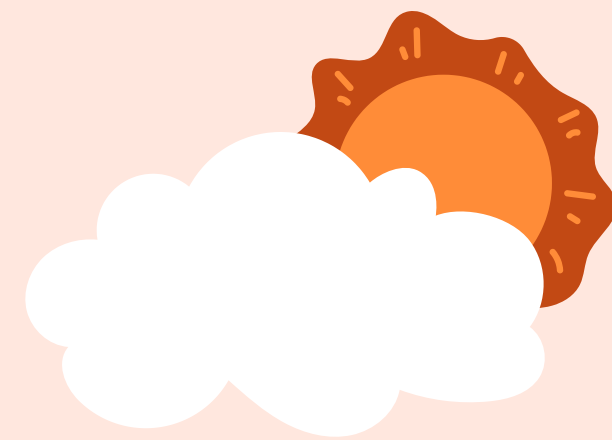

1. Przetrwa
nie

3.
Zakwaterowanie

2. Szukaj

4. Separacja

W momencie, gdy zda sobie sprawę, że dziecko jest w grupie wysokiego ryzyka w zakresie dalszego rozwoju, rozpoczyna się pierwszy etap – przeżycie. Towarzyszy temu silne poczucie bezradności i utraty wszelkiej kontroli nad własnym życiem. Każdy rodzic przechodzi przez proces przetrwania na swój własny sposób.

Aby pomóc rodzicom w pokonaniu pierwszego szoku, ważne jest znalezienie sieci wsparcia, którą często tworzą stowarzyszenia rodziców i rodzina wielopokoleniowa.

Ważną informacją, jaką rodzice powinni otrzymać na tym etapie jest to, że mają obowiązek dbać o siebie. Rodzice z reguły zaniedbują siebie i swoje potrzeby, podporządkowując wszystko potrzebom dziecka.

Wyszukiwanie występuje w dwóch formach:
„wyszukiwanie zewnętrzne” i „wyszukiwanie
wewnętrzne”.

Poszukiwanie zewnętrzne rozpoczyna się od
poszukiwania trafnej diagnozy i możliwych form pomocy.
Natomiast poszukiwanie wewnętrzne charakteryzuje się
pytaniami takimi jak:
W jaki sposób to wpłynie na moje życie, relacje z innymi
oraz moje pozostałe dzieci? W tym okresie rodzice
angażują się w poszukiwanie wsparcia, jednak
pozostawieni samym sobie, mogą doświadczyć znacznego
obciążenia finansowego i psychicznego.

Następnie nadejmuje zakwaterowanie. Zewnętrzne poszukiwanie różnych form pomocy uspokaja się, gorączkowe tempo życia rodzinnego wycisza, a dziecko zazwyczaj angażuje się w jakąś formę zachęty lub przedszkola. Wchodząc na ten etap, rodzic zdaje sobie sprawę, że zdobył nowe umiejętności i spostrzeżenia, a także rozumie wiele rzeczy w nowy sposób. Czuje się bardziej pewny siebie, jest bardziej asertywny i zna sposoby prostszego rozwiązywania problemów. Zna także osoby i instytucje, które mogą mu pomóc.

Ostatni etap to separacja.
Proces ten u dzieci z niepełnosprawnością rozwojową jest
nieco zmieniony i spowolniony. Rodzice muszą włożyć
dodatkowe wysiłki, aby usamodzielnić swoje dzieci i
wychować je do samodzielności.

Pracując z rodzicami dzieci niepełnosprawnych, specjaliści wczesnego wsparcia rozwoju powinni umieć rozpoznać te fazy, aby móc właściwie reagować na potrzeby rodziców. Spotykają się oni z rodzicami najczęściej na początkowych etapach i powinni być wrażliwi na ich emocje oraz trudności, z jakimi się borykają.

